

Savetovalište
protiv nasilja u porodici

STRATEŠKI PLAN

2015-2020

Sadržaj

1. Obrazloženje	2 - 4
2. Metodologija	5 - 8
3. Vrednosti	9
4. Vizija	10
5. Misija	11
6. Strateške oblasti	12 - 13
7. ANEKS - Upitnik	14 - 20
ANEKS - Analiza prednosti, slabosti, prilika i pretnji	20 - 21

1. Obrazloženje za donošenje Strateškog plana

a. Ozbiljnost problema

U Srbiji nasilje u porodici predstavlja najzastupljeniji oblik nasilja u društvu, kao i nad ženama i decom¹, i dovodi do ozbiljnog kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda žrtava.

Partnersko nasilje je dominantan oblik nasilja u porodici², a najčešće žrtve nasilja u porodici su žene³. Prema izveštajima i navodima nadležnih institucija i organizacija više od polovine žena u Srbiji doživi neki vid porodičnog ili partnerskog nasilja⁴. Dodatno zabrinjava podatak da su u proteklih pet godina u porodičnom nasilju u Srbiji ubijene čak 152 žene⁵.

Negativne posledice nasilja u porodici utiču na svaki aspekt života žrtava koje bivaju izložene ne samo fizičkom nasilju već i psihološkoj traumi i egzistencijalnim pritiscima, što utiče na njihovo zdravstveno, stambeno, obrazovno i ekonomsko stanje, kao i na njihovu slobodu da žive svoje živote bez straha.

Ovakav vid nasilja ozbiljan je problem ne samo za neposredne žrtve već i za društvo u celini. Osobe koje su žrtve nasilja ili koje prisustvuju nasilju bivaju izložene nasilnom modelu ponašanja i rešavanja nesuglasica koji je sklon prenošenju sa generacije na generaciju, i odnosi se i na buduće nasilnike i na buduće žrtve nasilja. Šta više, u situacijama kada je žrtva nasilja žena ili devojčica, dodatno se ojačavaju elementi rodno-zanovane diskriminacije. Napomenuti ishodi imaju izrazito negativan uticaj na društveno-socijalni razvoj, ekonomski razvoj, kao i na opštu bezbednost društva i pojednice, što najviše brine u kontekstu ravoja dece, koja su često žrtve u posrednom i neposrednom smislu.

Drugim rečima, nasilje u porodici predstavlja javni a ne privatni problem, a njegovo suzbijanje i prevencija zahteva angažovanje svih društvenih aktera, uključujući i širu javnost.

b. Odgovor društva i institucija

Institucije Republike Srbije su u prethodnom periodu iskazale veću deklarativnu spremnost i želju da se na sveobuhvatan i inkluzivan način suoče i suprotstave problemu nasilja u porodici i podstaknu primenu međunarodnih i nacionalnih pravnih akata, standarda i normi kojima se štite ljudska prava, uključujući i prava deteta, promoviše rodna ravnopravnost i zabranjuje svaki vid

¹ Nacionalna strategija Republike Srbije za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama u porodici i u partnerskim odnosima, (maj 2011. godine), VII

² Nacionalna strategija Republike Srbije za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama u porodici i u partnerskim odnosima, (maj 2011. godine), 12

³ Vesti.rs: *Srbija: Porast nasilja u porodici, najčešće žrtve žene* (24.01.2015), <http://www.vesti.rs/Republika-Srpska/Srbija-Porast-nasilja-u-porodici-najcesce-zrtve-zene.html>

⁴ Nacionalna strategija Republike Srbije za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama u porodici i u partnerskim odnosima (maj 2011. godine), VII

⁵ Tanjug News Agency: *Mihajlović:Žene zrtve da veruju u sistem i prijave nasilje* (24.02.2015), <http://www.tanjug.rs/novosti/166552/mihajlovic-zene-zrtve-da-veruju-u-sistem-i-prijave-nasili.htm>

nasilja u porodici. Pokazatelj većeg angažovanja i odlučnosti državnih organa u rešavanju ovog akutnog i hroničnog društvenog problema jeste između ostalog i usvajanje Nacionalne strategije za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama u porodici i u partnerskim odnosima (usvojena 1. aprila 2011. godine), Nacionalne strategije za prevenciju i zaštitu dece od nasilja (usvojena 2008. godine, Akcioni plan donešen 2010. godine), kao i ratifikacija Konvencije Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (potpisana od strane Republike Srbije 4. aprila 2012. godine, ratifikovana od strane Republike Srbije 21. novembra 2013. godine).

Uticak je i da u ovom kontekstu postoje sve veći napor da se unapredi nužna međusektorska i među-institucionalna saradnja na nacionalnom i lokalnom nivou, saradnja državnih ustanova i organizacija civilnog društva, kao i da postoji veća spremnost da se ostvari dugo očekivani napredak na polju razvoja odgovarajućih politika i mehanizama.

Problem nasilja u porodici takođe dobija sve veću zastupljenost u javnosti od strane organizacija civilnog društva, uključujući i prostor u medijima. U nekim situacijama važno je napomenuti da je takva povećana pažnja ponekad rezultat senzacionalističkog pristupa izveštavanju koje nije u skladu sa etičkim principima novinarske profesije i koja ne doprinosi rešavanju problema i poboljšanju situacije.

Pored već pomenute Konvencije Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici koja je stupila na snagu 1. avgusta 2014. godine, na međunarodnom nivou postoje i sve učestalije kampanje i druge aktivnosti protiv nasilja u porodici i nasilja nad ženama i decom, od strane međunarodnih organizacija kao što su Savet Evrope i Ujedinjene nacije, kao i od strane institucija Evropske unije.

c. Obrazloženje odluke da se pristupi izradi Strateškog plana i Akcionog plana

Imajući u vidu ozbiljnost problema nasilja u porodici ali i sve povoljnije okolnosti za njegovo suzbijanje i prevenciju, kao i opredeljenost Savetovališta protiv nasilja u porodici da dodatno unapredi svoje kapacitete i usredsredi svoje napore na ovom polju angažovanja, odlučeno je da da se kao prvi konkretan korak u tom smeru, a u okviru projekta „Rukovođenje slučajevima nasilja u porodici“ koji finansira Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID), izradi i doneće petogodišnji Strateški plan za period od 2015. do 2020. godine, kao i prateći Akcioni plan - prvi set zvaničnih strateških dokumenata ove organizacije.

Puno sprovođenje Strateškog plana omogućiće Savetovalištu da u potpunosti ostvari svoju misiju pružanja ili omogućavanja dostupne, delotvorne, sveobuhvatne i održive pomoći i zaštite žrtvama nasilja u porodici, kao i da vremenom proširi svoje polje delovanja i dodatno se angažuje pri pružanju pomoći u zajedničkom naporu državnih institucija, organizacija civilnog društva i šire javnosti da znatno unaprede pomoć i zaštitu žrtava nasilja u porodici, da adekvatno i pravovremeno sankcionišu počinioce, kao i da se pozabave samim uzrocima nasilja u porodici kako bi suzbili i sprečili njegovu pojavu u Srbiji.

Strateški plan će imati ključnu ulogu vodiča u ostvarenju definisanih prioriteta i ciljeva organizacije. On će bliže definisati željeni strateški pravac Savetovališta i uspostaviti okvir za dalji rad organizacije i platformu za njen dalji razvoj i postizanje samo-održivosti. Strateški plan će Savetovalištu omogućiti da jasnije odredi svoje vrednosti, ciljeve i prioritete, da usredsredi svoje napore, postigne potreban nivo efikasnosti i delotvornosti u svom funkcionisanju i radu, definiše načine i aktivnosti za postizanje zacrtanih ciljeva, unapredi efikasnosti pri korišćenju raspoloživih finansijskih i drugih sredstava, ali i da dodatno razvije svoje kapacitete da obezbedi dodatna finansijska sredstava za svoje funkcionisanje i sprovođenje programa, projekata i pojedinačnih aktivnosti. Ovaj set strateških dokumenata takođe će predstavljati temelj za sprovođenje, praćenje i evaluaciju uspešnosti programa, projekata i pojedinačnih napora i aktivnosti.

Odluka da se pristupi donošenju Strateškog i Akcionog plana bila je bazirana i na potrebi Savetovališta da sam proces izrade tih dokumenata doprinosi sticanju boljeg razumevanja trenutnog stanja i odnosa organizacije sa svojim okruženjem, utvrđivanju kapaciteta organizacije i njene strateške pozicije, bližem definisanju problema i potreba svih relevantnih aktera i društva u celini, kao i identifikaciji i iskorišćavanju svoje snage i prilike, predviđanju i planiranju za rukovođenje rizikom, smanjenju ili eliminisanju svojih slabosti i da kao takav omogućava da se na najbolji mogući način i u potpunosti iskoriste komparativne prednosti organizacije.

2. Metodologija i definicije osnovnih pojmove

Predmet Strategije – definicije osnovnih pojmove

Ovaj strateški dokument nasilje u porodici razume kao svaki akt fizičkog, seksualnog, psihičkog ili ekonomskog nasilja koje se odvija u okviru porodice, domaćinstva ili bilo kog drugog partnerskog, odnosno intimnog odnosa, bez obzira na to da li nasilnik deli ili ne deli istu stambenu jedinicu sa žrtvom, a kojim jedan član porodice ugrožava telesni integritet, duševno zdravlje ili spokojstvo drugog člana porodice.

Članovima porodice u ovom smislu smatraju se:

- supružnici i bivši supružnici;
- deca, roditelji i ostali krvni srodnici, te lica u tazbinskom ili adoptivnom srodstvu, odnosno lica koja verzuje hraniteljstvo;
- lica koja žive ili su živela u istom porodičnom domaćinstvu;
- vanbračni partneri ili bivši vanbračni partneri;
- lica koja su međusobno bila ili su i dalje u emotivnoj ili seksualnoj vezi, odnosno lica koja imaju zajedničko dete ili je dete na putu da bude rođeno, čak iako nikada nisu živela u istom porodičnom domaćinstvu.

Drugim rečima, nasilje u porodici može biti vršeno nad decom, ženama i muškarcima, uključujući i nasilje nad starijim osobama.

Metodologija izrade Strateškog plana

Pri izradi Strateškog plana rukovodilo se principom važnosti **inkluzivnog procesa** koji bi u okviru konsultacija za definisanje njegovog sadržaja uključio što širu grupu relevantnih aktera. Naglašena je i važnost adekvatnog **strukturiranja informacija i uspostavljanja optimalnog redosleda pri obavljanju definisanih aktivnosti**.

Prvi korak u kontekstu izrade trogodišnjeg Strateškog plana Savetovališta protiv nasilja u porodici bio je formiranje Radne grupe za njegovu izradu. Članovi Radne grupe održali su četiri zvanična sastanka, a uspostavljeni su i kanali stalne komunikacije među članovima Radne grupe kako bi se omogućila pravovremena razmena informacija u periodu između zvaničnih sastanaka.

Članovi Radne grupe za izradu Strateškog plana Savetovališta protiv nasilja u porodici su:

- **Vesna Stanojević**, Savetovalište protiv nasilja u porodici, direktorka
- **Jasna Nikolić**, Savetovalište protiv nasilja u porodici, socijalna radnica
- **Tijana Kostić**, Savetovalište protiv nasilja u porodici, advokat
- **Mirjana Vuksanović Cimeša**, Savetovalište protiv nasilja u porodici, psiholog
- **Jagoda Kovalenko**, Sigurna kuća, mentor

Kako bi se na najefikasniji način prikupila informacija potrebna za definisanje ključnih vrednosti pri radu Savetovališta protiv nasilja u porodici, kao i vizije i misije Savetovališta, članovima Radne grupe omogućeno je da svoja mišljenja u ovom kontekstu dostave putem upitnika. Upitnik je doprineo i bližem definisanju trenutnih odgovornosti Savetovališta, kao i razmatranju aktivnosti kojima bi, po mišljenju članova Radne grupe, Savetovalište trebalo više da se posveti u narednom periodu.

Upitnik je od članova Radne grupe tražio da ukratko opišu idealnu ulogu ili kapacitet Savetovališta u narednih pet godina, da po stepenu značaja navedu vrednosti koje bi po njihovom mišljenju morale biti okosnica etičkih temelja na kojima će Savetovalište graditi i obavljati sve svoje aktivnosti, da po stepenu značaja navedu trenutno najvažnije uloge Savetovališta kao i aktivnosti na kojima bi Savetovalište trebalo da bude najviše angažovano u budućnosti, i da ukratko opišu ključne prednosti i slabosti Savetovališta kao i ključne prilike i pretnje po rad i dalji razvoj Savetovališta koje proizilaze iz trenutnih društvenih, političkih i ekonomskih okolnosti i tendencija.

Ključne vrednosti u radu Savetovališta su predstavljene u Strateškom planu u odeljku **3. Vrednosti**, dok su vizija i misija Savetovališta predstavljeni u Strateškom planu u odeljku **4. Vizija** i odeljku **5. Misija**.

Kvantitativna i kvalitativna informacija koja je omogućila razvijanje Strateškog plana plod je i višemesečnog prikupljanja informacija i istraživanja. Od velikog značaja u ovom smislu bila su i informacije i iskustva koja su bila na raspolaganju Savetovalištu kao rezultat skoro dvodeceniskog rada, ali i informacije pribavljene putem usmenih razgovora sa relevantnim i kompetentnim stručnjacima. Informacije su prikupljene i iz velikog broja primarnih i sekundarnih izvora, a u obzir su uzeti i relevantni nacionalni i međunarodni dokumenti i akti uključujući:

- Ustav Republike Srbije i relevantne zakone i podzakonske akte Republike Srbije
- Nacionalnu strategiju Republike Srbije za prevenciju i zaštitu dece od nasilja (2008)

- Nacionalnu strategiju Republike Srbije za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama u porodici i u partnerskim odnosima (2011)
- Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima deteta (1989)
- Deklaraciju Ujedinjenih nacija o eliminisanju nasilja nad ženama (1993)
- Konvenciju Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (2011)
- Relevantne preporuke Komiteta ministara Saveta Evrope i Parlamentarne skupštine Saveta Evrope

Prikupljene informacije su bile predmet detaljne analize, oblikovanja i definisanja međukonceptskih odnosa od strane učesnika Radne grupe. Novostećeno razumevanje je omogućilo uspostavljanje odgovarajućih oblasti u koje je potom razmotrena informacija bivala organizovana kako bi bila efikasno i adekvatno integrisana u ovaj strateški dokument.

Izvršena je detaljna **analiza kapaciteta organizacije**, u okviru koje su ustanovljene opšte i komparativne prednosti organizacije, njene potrebe i slabosti, kao i organizaciono-funkcionalna struktura.

Izvršena je i **analiza okruženja** koja je pružila uvid u prilike i pretnje istog, ali i doprinela dodatnoj identifikaciji relevantnih nacionalnih i međunarodnih akata i politika, povezanih očekivanja i obaveza, lokalnih, nacionalnih i međunarodnih institucionalnih okvira, kao i relevantnih aktera u obliku institucija, organizacija i pojedinaca.

Paralelno sa analizom okruženja izvršena je **identifikacija i analiza relevantnih aktera i korisnika (ciljnih grupa)**, njihovih interesa, očekivanja i potreba. Ova analiza je u najvećoj meri doprinela bližem definisanju problema i njegovog obima, kao i uspostavljanju činjenice da je, u kontekstu nasilja u porodici, relevantan akter i korisnik (ciljna grupa) i samo društvo u svojoj celini. U okviru ove analize okvirno su razmatrane i aktivnosti koje omogućavaju rešavanje identifikovanih problema.

Rezultati analiza internih i eksternih faktora predstavljeni su u okviru ovog Strateškog plana u odeljku **6. Analiza prednosti, slabosti, prilika i pretnji**, dok su zaključci vezani za moguće načine da se prevaziđu identifikovane slabosti, ublaže ili izbegnu identifikovane pretnje i reše naznačeni problemi, oblikovali navedene strateške oblasti i povezane ciljeve koji su predstavljeni u Strateškom planu u odeljku **7. Strateške oblasti**.

Pri definisanju strateških oblasti i okvirnog razmatranja konkretnih aktivnosti naglašena je potreba da se u obzir uzmu napor svih ostalih aktera u oblasti borbe protiv nasilja u porodici na prostoru Republike Srbije kako bi se izbegla duplikacija a obezbedila **komplementarnost u radu i zajedničkom poduhvatu**. Usvojene strateške oblasti delovanja počivaju na sveobuhvatnom razumevanju problema nasilja u porodici i nasilja nad ženama i decom, kao i institucionalnog i zakonodavnog okvira i ingerencijama i kapacitetima relevantnih organa i ustanova, a bazirane su na nalazima pomenute analize okruženja i kapaciteta organizacije,

njenih prednosti, slabosti, prilika i pretnji, kao i identifikacije i analize potreba, očekivanja i interesa relevantnih aktera i korisnika (ciljnih grupa).

Pomenute analize i povezani zaključci omogućili su da se doneše odluka kojim se oblastima i aktivnostima Savetovalište protiv nasilja u porodici neće baviti u narednom periodu, kako bi se sredstva i napor usredsredili na one oblasti u kojima Savetovalište ima komparativnu prednost u odnosu na državne institucije i ostale organizacije civilnog sektora koje se bave problemom nasilja u porodici.

Imajući u vidu značaj pune implementacije nacionalnih i međunarodnih akata, normi i standarda za pružanje adekvatne podrške i zaštite žrtvama nasilja u porodici, za adekvatno i pravovremeno sankcionisanje počinilaca i za suzbijanje i prevenciju pojave nasilja u porodici u Srbiji, prepoznato je da Strateški plan treba u što većoj meri uskladiti sa najvažnijim politikama i strateškim dokumentima iz ove oblasti, a pogotovo sa Nacionalnom strategijom Republike Srbije za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama u porodici i u partnerskim odnosima, Konvencijom Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, kao i sa ciljevima i potrebama procesa evropskih integracija Republike Srbije.

Naglašena je potreba da Strateški plan predstavlja „živ“ dokument koji će biti sklon periodičnom ažuriranju i unapređenju koje bi u obzir uzelo progresivno veći nivo razumevanja problema, potreba i rešenja, kao i neizbežne promene u okolnostima i okruženju.

Nacrt predloga Strateškog plana predstavljen je članovima Radne grupe čiji su zavni komentari i predlozi zatim inkorporisani u konačnu verziju dokumenta. Konačna verzija Strateškog plana objavljena je u štampanom izdanju i elektronskoj verziji, i svi zaposleni u Savetovalištu protiv nasilja u porodici upoznati su sa njenim sadržajem, svrhom, značajem, kao i sa potrebama za njegovo uspešno sprovođenje.

Konkretnе aktivnosti, vremenski okviri, rokovi i potrebna sredstva za njihovo sprovođenje, očekivani rezultati i ciljevi predstavljeni po stepenu prioriteta, modeliteti određivanja i raspodele odgovornosti, kao i mehanizmi za praćenje i evaluaciju, definisani su u okviru propratnog *Aкционог плана*.

U okviru izrade Akcionog plana prednosti Savetovališta i prilike okruženja biće iskorišćene u što većoj meri, dok će se svesno uložiti napor da slabosti Savetovališta i pretnje okruženja po rad budu u što većoj meri izbegnuti ili umanjeni. U ovom kontekstu će u okviru Akcionog plana biti razvijen i plan procene i kontrole rizika.

Inicijativa za pripremu Strateškog plana i propratnog Akcionog plana organizacije pokrenuta u okviru projekta „Rukovođenje slučajevima nasilja u porodici“ koji je omogućen uz podršku američkog naroda putem Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Za sadržaj ove publikacije odgovorni su autori i ona ne mora nužno odražavati stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.

- Metodologija opisuje pristup korišćen u pripremi strateškog plana

3. Vrednosti

KLJUČNE VREDNOSTI

u radu Savetovališta protiv nasilja u porodici

1. **Poverenje** (odnos poverenja između osoblja i žrtve)
 2. **Stručnost** u radu (kao plod dugogodišnjeg iskustva)
 3. **Razumevanje** prema žrtvama i njihovim problemima
 4. **Posvećenost** žrtvama i njihovim problemima
 5. **Poverljivost**
-
- Navedene vrednosti inkorporisane su u viziju i misiju Savetovališta protiv nasilja u porodici

➤ *Vrednosti određuju temelje na kojima organizacija želi da gradi i obavlja svoje aktivnosti*

4. Vizija

VIZIJA

za društvo

- Rodno tolerantno društvo sa adekvatnom podrškom i zaštitom žrtava nasilja u porodici, kao i smanjujućom stopom tog oblika nasilja

VIZIJA

za Savetovalište protiv nasilja u porodici

- Institucija sa razvijenim kapacitetom da žrtvama nasilja u porodici pruži ili omogući dostupnu, delotvornu, sveobuhvatnu i održivu pomoć i zaštitu kroz odnos baziran na stručnosti, poverljivosti, posvećenosti i međusobnom poverenju i razumevanju, kao i da doprinese smanjenju nasilja u porodici na teritoriji Republike Srbije

- *Vizija predstavlja ambicioznu ali realnu sliku željene pozicije same organizacije u svom okruženju, kao i željenog stanja u društvu iz ugla organizacije*

MISIJA

Savetovališta protiv nasilja u porodici

- Pružanje ili omogućavanje dostupne, delotvorne, sveobuhvatne i održive pomoći i zaštite žrtvama nasilja u porodici kroz odnos baziran na stručnosti, poverljivosti, posvećenosti i međusobnom poverenju i razumevanju
- Davanje doprinosu u suzbijanju i prevenciji nasilja u porodici na teritoriji Republike Srbije, uključujući i pružanje pomoći državnim institucijama pri sprovođenju relevantnih nacionalnih i međunarodnih dokumenata i akata.

➤ *Misija definiše željenu ulogu organizacije u društvu*

6. Strateške oblasti

Strateške oblasti definišu okvir rada organizacije. Sprovođenje aktivnosti u okviru određenih strateških oblasti ima za cilj ispunjenje misije i vizije Savetovališta protiv nasilja u porodici.

1. Interne aktivnosti Savetovališta protiv nasilja u porodici

Strateška oblast „*Interne aktivnosti Savetovališta protiv nasilja u porodici*“ ima za cilj da dorpinese unapređenju širokog spektra relevantnih kapaciteta Savetovališta protiv nasilja u porodici i omogući ostvarivanje ciljeva iz ostale tri strateške oblasti, i kao takva uključuje unapređenje kapaciteta Savetovališta da obezbedi adekvatna sredstva za svoje funkcionisanje i dalji razvoj, da obezbedi dovoljnu vidljivost svojih npora i aktivnosti, da unapredi interni mehanizam prikupljana, analize i korišćena informacija, kao i da obavlja ulogu zagovarača i savetnika.

2. Pružanje neposredne pomoći i zaštite žrtava nasilja u porodici od strane Savetovališta protiv nasilja u porodici

Strateška oblast „*Pružanje neposredne pomoći i zaštite žrtava nasilja u porodici od strane Savetovališta protiv nasilja u porodici*“ ima za cilj da dorpinese unapređenju celokupne usluge koje Savetovališe protiv nasilja u porodici neposredno pruža žrtvama nasilja u porodici kako bi se žrtvama nasilja u porodici obezbedila dostupnija, delotvornija, sveobuhvatnija i održiva pomoć i zaštita.

3. Rad na unapređenju pomoći i zaštite žrtava nasilja u porodici pružene od strane države i ostalih aktera

Unutar strateške oblasti „*Rad na unapređenju pomoći i zaštite žrtava nasilja u porodici pružene od strane države i ostalih aktera*“ Savetovališe protiv nasilja u porodici će uložiti napor da dorpinese unapređenju pomoći i zaštite koju državne institucije i drugi akteri pružaju žrtvama nasilja u porodici kako bi se žrtvama nasilja u porodici obezbedila dostupnija, delotvornija, sveobuhvatnija i održiva pomoć i zaštita.

4. Rad na suzbijanju i sistemskoj prevenciji nasilja u porodici

Unutar strateške oblasti „*Rad na suzbijanju i sistemskoj prevenciji nasilja u porodici*“ Savetovališe protiv nasilja u porodici će uložiti napor da dorpinese smanjenju pojave nasilja u porodici na teritoriji Republike Srbije.

Dodatna informacija:

- Realizacija strateških oblasti 3 i 4 podrazumeva pomoć državi od strane Savetovališta protiv nasilja u porodici da u potpunosti sproveđe relevantne međunarodne i nacionalne dokumente i akte, pogotovo *Konvenciju Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici i Nacionalnu strategiju za sprečavanje i suzbijanje nasilja nad ženama u porodici i u partnerskim odnosima.*

7. ANEKS – Upitnik

RADNA GRUPA ZA IZRADU STRATEŠKOG PLANA
SAVETOVALIŠTA PROTIV NASILJA U PORODICI

UPITNIK

Vizija

Ukratko opišite idealnu ulogu ili kapacitet Savetovališta u narednih 5 do 10 godina. Drugim rečima, opišite čime bi Savetovalište trebalo da se bavi (šta bi trebalo da radi) kako bi uticalo na smanjenje pojave nasilja u porodici i kako bi odgovorilo potrebama žrtava nasilja u porodici.

Vrednosti

Vrednosti koje bi po Vama morale biti okosnica etičkih temelja na kojima će Savetovalište graditi i obavljati sve svoje aktivnosti?

- Naznačiti stepen važnosti, tako da je 1 najvažniji, 2, 3, itd.
- Vrednosti koje nisu navedene na listi upišite pod ostalo

	Stručnost
	Integritet
	Pristupačnost
	Efikasnost
	Odgovornost
	Razumevanje
	Nezavisnost u odnosu na državne institucije
	Pravičnost
	Poverenje
	Posvećenost
	Poštovanje
	Timski rad

Ostalo:

Trenutna odgovornost - uloga

Koje su trenutno najvažnije odgovornosti-uloge Savetovališta?

- Naznačiti stepen važnosti, tako da je 1 najvažniji, 2, 3, itd.
- Odgovornosti - uloge koje nisu navedene na listi upišite pod ostalo

	Pružanje opšte konsultativne pomoći žrtvama nasilja
	Psihološko savetovanje žrtava
	Pružanje pravne pomoći žrtvama
	Smeštaj žrtava nasilja u jednu od Sigurnih kuća
	Stručno usavršavanje žrtava nasilja kako bi se pospešila njihova ekonomска nezavisnosti i samo-održivost
	Ko-ordinacija glavnih aktera na polju borbe protiv nasilja u porodici
	Podizanje svesti društva o problemu i posledicama nasilja u porodici
	Zagovaranje promena zakonodavnog i institucionalnog okvira kako bi se obezbedio razvoj podsticajnog okruženja za smanjenje pojave nasilja u porodici

Ostalo:

Buduća odgovornost - uloga

Na kojim aktivnostima bi Savetovalište trebalo da bude najviše angažovano u budućnosti?

- Naznačiti stepen važnosti, tako da je 1 najvažniji, 2, 3, itd.
- Odgovornosti - uloge koje nisu navedene na listi upišite pod ostalo

	Pružanje opšte konsultativne pomoći žrtvama nasilja
	Psihološko savetovanje žrtava
	Pružanje pravne pomoći žrtvama
	Smeštaj žrtava nasilja u jednu od Sigurnih kuća
	Stručno usavršavanje žrtava nasilja kako bi se pospešila njihova ekonomска nezavisnosti i samo-održivost
	Ko-ordinacija glavnih aktera na polju borbe protiv nasilja u porodici
	Podizanje svesti društva o problemu i posledicama nasilja u porodici
	Zagovaranje promena zakonodavnog i institucionalnog okvira kako bi se obezbedio razvoj podsticajnog okruženja za smanjenje pojave nasilja u porodici

Ostalo:

Ključne prednosti Savetovališta

Ukratko opišite ključne prednosti Savetovališta, odnosno izvor glavne snage Savetovališta u odnosu na svoje okruženje i konkureniju.

Ključne slabosti Savetovališta

Ukratko opišite kjučne slabosti Savetovališta, odnosno glavne nedostatke Savetovališta u odnosu na svoje okruženje i konkureniju.

Ključne prilike Savetovališta

Ukratko opišite ključne prilike Savetovališta koje proizilaze iz trenutnih društvenih, političkih i ekonomskih okolnosti i tendencija.

Ključne pretnje Savetovalištu

Ukratko opišite ključne pretnje radu i daljem razvoju Savetovališta koje proizilaze iz trenutnih društvenih, političkih i ekonomskih okolnosti i tendencija.

7. ANEKS - Analiza prednosti, slabosti, prilika i pretnji

ANALIZA

Prednosti i slabosti Savetovališta protiv nasilja u porodici, kao i prilika i pretnji okruženja po rad Savetovališta protiv nasilja u porodici

Ovaj odeljak predstavlja rezultate analize prednosti i slabosti Savetovališta protiv nasilja u porodici u odnosu na svoje okruženje, uključujući i u odnosu na druge organizacije koje se bave pružanjem iste ili slične vrste usluga, kao i rezultate analize prilika i pretnja za Savetovalište koje proizilaze iz trenutnih društvenih, političkih i ekonomskih okolnosti i tendencija.

Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none">Mogućnost pružanja besplatnih usluga žrtvama nasilja u porodiciPružanje sveobuhvatne/integrисane pomoći žrtvama nasilja u porodiciPružanje direktnih usluga čiji je efekat vidljiv odmahMogućnost smeštaja/zbrinjavanja žrtava nasilja u porodici u Sigurne kućePostojanje i rasprostranjenost Mreže advokata za pružanje besplatne pravne pomoći žrtvama nasilja u porodiciDirektan i blizak kontakt sa žrtvama nasilja u porodici koji omogućava pružanje individualizovane usluge i potrebne pažnjeMogućnost prikupljanja važne kvantitativne i kvalitativne informacijeStručnost osoblja, kao plod dugogodišnjeg iskustvaObziran i poverljiv odnos osoblja prema žrtvama nasilja u porodiciNevladina organizacija koja je vremenom prerasla u instituciju	<ul style="list-style-type: none">Nedostatak finansijskih-materijalnih sredstavaNedovoljan broj zaposlenihKratak radni vek zaposlenih i česte kadrovske promeneNeatraktivnost mogućnosti stažiranja zbog nedostatka profesionalne perspektiveTehnološka neopremljenost i nedovoljna obučenost osoblja za korišćenje tehnološke opremeNedovoljno dobra povezanost i saradnja sa državnim institucijama i ostalim akterima koji se bave istom problematikomNemogućnost pružanja još sveobuhvatnije i dugoročnije pomoći žrtvama nasilja u porodiciNemogućnost dugoročnog praćenja rezultata i nakon obustavljanja pružanja pomoći i zaštite žrtvama nasilja u porodiciNedostatak iskrene, dugoročne i konzistentne političke i institucionalne podrškeIzloženost političkom i društvenom pritisku

Prilike	Pretnje
<ul style="list-style-type: none"> • Opšte prihvaćeno stanovište neprihvatljivosti nasilja u porodici <ul style="list-style-type: none"> ◦ Povećana verovatnoća političke podrške ◦ Povećana verovatnoća donacija koje proizilaze iz potreba privatnog i javnog sektora za zadovoljavanje svoje korporativne društvene odgovornosti ◦ Povećana verovatnoća individualnih davanja-donacija ◦ Povećana verovatnoća besplatnog angažovanja i podrške • Važnost teme za žene <ul style="list-style-type: none"> ◦ Povećavna verovatnoća podrške donosioca odluka, žena, kao i donacija iz oblasti ženskog preduzetništva • Aktuelnost teme <ul style="list-style-type: none"> ◦ Povećano interesovanje medija za tematiku nasilja u porodici, partnerskog nasilja i nasilja nad ženama i decom, iako u velikoj meri kao rezultat tabloidizacije i senzacionalizma u izveštavanju ◦ Povećana društveno-politička svest ◦ Povećana verovatnoća podrške donosioca odluka i veću spremnost društvu da se angažuje u rešavanju problema • Populistička priroda vlastodržaca • Podsticaj procesa evropskih integracija • Proces reformi i usklađivanja propisa sa međunarodnim konvencijama i evropskim deklaracijama i obaveze koje proizilaze iz potrebe da se sprovedu međunarodne obaveze, nacionalne strategije, zakoni i podzakonski akti, a pogotovo: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju nasilja nad ženama i u porodici • Paralelna borba protiv diskriminacije i napor i unapređenje rodne ravnopravnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Loša ekonomска situacija <ul style="list-style-type: none"> ◦ Visoka i rastuća stopa nezaposlenosti ◦ Povećanje siromaštva i ugroženih grupa ◦ Uticaj nedostatka jasne i realne perspektive ◦ Umanjeni kapacitet donatora da pruže finansijsku podršku ◦ Uticaj mera štednje • Korupcija i nestručnost državnih službenika, pogotovo u menjim sredinama • Društveno-politička kultura neprimenjivanja zakonske regulative • Nedostatak institucionalnog kapaciteta za primenu zakonske regulative • Slabljenje institucija i nevladinog sektora u Srbiji • Nedostatak iskrene političke zainteresovanosti i brige za socijalna pitanja • Izrazito patrijarhalno društvo • Dobijanje na važnosti i sve veća prioritizacija geo-političkih tema • Demografske promene i sve veće starenje stanovništva koje umanjuje broj radno sposobnih osoba a povećava teret izdataka za druga socijalna pitanja i za druge oblasti socijalne zaštite i podrške